

Adelmund

goed kunt zien wat de intentie is van het kabinet.

Ik heb zelf ook graag de meest actuele cijfers en vind dat 1996 te lang geleden is. De geactualiseerde cijfers gaan naar de Tweede Kamer, maar ik zal ze ook direct naar de Eerste Kamer sturen.

Er is gevraagd hoeveel scholen een privaatrechtelijke bestuursvorm hebben. Volgens mij heeft u een juiste inschatting gemaakt van het aantal privaatrechtelijke bestuursvormen bij de samenwerkingsscholen. Het is mij niet bekend dat er problemen zijn bij gemeenten sinds de verordeningsmogelijkheid. Als u dat wel bekend is, hoor ik dat graag. De achterliggende gedachte van een andere bekostigingssystematiek lijkt mij heel goed voor nog een debat, maar heel moeilijk een op een te koppelen aan de grondwetswijziging ten behoeve van de samenwerkings-school. Als u signalen heeft van gemeenten, hoor ik ze graag. Ons is nu niets bekend. Ik zal u de geactualiseerde cijfers toesturen.

Als u over de noden van het onderwijs wilt spreken, weet ik bij iedere post wat er nog bij moet. In algemene zin kan ik u altijd direct volgen. Dat is in de komende jaren nog aan de orde bij de onderwijsbegroting, ook al is er in deze periode 6,7 mld gulden bij gekomen.

De heer Schuyer heeft gesproken over 1917. U bent het vast met mij eens dat wij die terugruil niet moeten maken tegenover het algemeen kiesrecht. Die socialistische scholen zijn er nooit gekomen, wel scholen die toegankelijk zijn voor alle leerlingen. Wij zullen hier inderdaad nog drie onderdelen bespreken die allemaal daarmee samenhangen: de Wet op het onderwijstoezicht, kleur verschieten en de zeggenschapspositie van ouders.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is de **stemming** over het wetsvoorstel **Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet tot aanvulling van de bepalingen inzake de verkiezing van de Tweede Kamer en de Eerste Kamer, de provinciale staten en de gemeenteraden in verband met de tijdelijke vervanging van hun leden wegens zwangerschap, bevalling of ziekte (28051)**.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Ketting** (VVD): Voorzitter. Mijn fractie hecht eraan haar sympathie tot uitdrukking te brengen voor het streven naar vergroting van de participatie van vrouwen in het publieke ambt. Net zozeer heeft zij sympathie voor het wegnemen van belemmeringen voor mannen ter bekleding van het publieke ambt. Mijn fractie betreurt het dat de onderzoeksgegevens die binnenkort ter beschikking komen niet voor ons liggen, waardoor een voldoende helder zicht op de probleemstelling ontbreekt. Als vervanging bij zwangerschap, bevalling of ziekte evenwel om een oplossing vraagt – mijn fractie zou daarin kunnen meedenken – dan heeft zij een sterke voorkeur voor tijdelijke stemoverdracht. Om die reden vraagt mijn fractie aantekening dat zij geacht wenst te worden tegen dit wetsvoorstel te hebben gestemd.

De heer **Terlouw** (D66): Voorzitter. Enkele jaren geleden heeft mijn huidige fractiegenoot de heer Kohnstamm in deze Kamer een wetsontwerp verdedigd, waarbij volksvertegenwoordigers zich mochten laten vervangen bij zwangerschap en bevalling. Hij heeft dat ongetwijfeld welsprekend gedaan, maar tevergeefs. Het wetsontwerp heeft het niet gehaald. Ik heb bij deze discussie niet het woord gevraagd, omdat de standpunten van onze groepering daarmee duidelijk genoeg vastliggen in de annalen van deze Kamer, maar ik wil toch wel graag zeggen waarom

wij voor dit wetsontwerp zijn. Dat komt niet zozeer door die toevoeging van ziekte. Het verschil tussen mannen en vrouwen en hun mogelijkheden in deze samenleving is groot geweest en wordt gelukkig steeds kleiner, maar op één gebied zullen wij mannen nooit gelijk kunnen worden aan vrouwen: wij kunnen namelijk niet zwanger worden en een bevalling tot een goed einde brengen. Daarom moet er iets gedaan worden voor bevalling en zwangerschap. Die toevoeging van ziekte had voor ons niet gehoeven, maar vanwege dit element stemmen wij van harte voor het wetsontwerp.

Het wetsvoorstel wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: De aanwezige leden van de fracties van de VVD, de ChristenUnie en de SGP wordt conform artikel 121 van het Reglement van orde aantekening verleend, dat zij geacht willen worden zich niet met het wetsvoorstel te hebben kunnen verenigen.

Aan de orde is de **stemming** over het wetsvoorstel **Verklaring dat er grond bestaat een wetsvoorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet van de bepalingen inzake het onderwijs (28081)**.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer **Dölle** (CDA): Voorzitter. Ik heb in tweede instantie niet gezegd hoe mijn fractie zal stemmen. Het zal echter nauwelijks een verrassing zijn. Aangezien wij de samenwerkings-school als een "verbreking" zien als het gaat om inhoud en vorm, een verbreking die soms nodig is, hebben wij er belang bij te benadrukken dat het, wanneer dat nodig is, niet alleen moet worden overgelaten aan lokale spelers zoals de gemeenten en het bijzondere schoolbestuur, al dan niet een- en tweepitters, maar dat de wetgever dat moet doen. Wij hebben op dit moment onvoldoende inzicht in de afgrenzing van dat fenomeen. Wij hebben uit de behandeling vandaag niet de indruk gekregen dat de regering het met